

MINISTER FINANSÓW

PK3/0602/7/20/JPC/BMI9/3244/11

Warszawa, 2011.04. 6

J. Kuczyński W. Olsza
SEKRETARIAT
Biuro Prasowe Senackie
wpłynęło dn. 8.04.2011
nr. 3166 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Perle Marszałek,

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 10 marca 2011 r. nr BPS/DSK-043-3398/11, przy którym przekazano kopię oświadczenia złożonego przez Pana senatora Piotra Gruszczyńskiego oraz Pana senatora Marka Konopkę na 71. posiedzeniu Senatu w dniu 3 marca 2011 r., dotyczącego zastrzeżeń do założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że przedmiotowe założenia nie wprowadzają nowych form opodatkowania dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej, ani nie likwidują obecnie obowiązujących. Przewidziane zmiany mają na celu doprecyzowanie i uporządkowanie dotychczas obowiązujących przepisów.

Nadal, tak jak obecnie, dochody te mogą być ustalane na podstawie norm szacunkowych dochodu określonych w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 51, poz. 307, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”, albo na podstawie ksiąg podatkowych (podatkowej księgi przychodów i rozchodów lub ksiąg rachunkowych).

Zakładane zmiany precyzują sytuacje, w których podatnik prowadzący działy specjalne produkcji rolnej będzie ustalać dochód z tego tytułu przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu, podatkowej księgi przychodów i rozchodów lub ksiąg rachunkowych.

W założeniach przyjęto generalną zasadę, w myśl której dochód z działów specjalnych produkcji rolnej ustalany będzie na podstawie rzeczywistych dochodów wykazanych w prowadzonych księgach podatkowych (podatkowej księdze przychodów i rozchodów lub księgach rachunkowych). Już w aktualnym stanie prawnym podatnicy prowadzący działy specjalne produkcji rolnej i prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowe ustalają przychody, koszty ich uzyskania uwzględniające odpisy amortyzacyjne, straty z lat ubiegłych.

Obowiązek ustalania dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej na podstawie podatkowej księgi przychodów i rozchodów będzie dotyczył podatników, których przychody w poprzednim roku podatkowym z działów specjalnych produkcji rolnej (ustalone tak jak z działalności gospodarczej – art. 14 ustawy o PIT) przekroczyły 150.000 euro, a nie osiągnęły równowartości kwoty 1.200.000 euro. Po osiągnięciu przychodów w wysokości równowartości limitu 1.200.000 euro, podatnicy obowiązani będą do prowadzenia ksiąg rachunkowych na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości.

Jeżeli wysokość przychodu z działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok podatkowy nie przekroczy kwoty stanowiącej równowartość 150.000 euro, podatnicy będą mogli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej ustalać przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu albo na podstawie ksiąg, jeżeli zgłoszą zamiar ich prowadzenia.

Podatnik rozpoczynający w roku podatkowym prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej będzie miał prawo wyboru sposobu ustalania dochodu przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu. Za podatnika rozpoczynającego w roku podatkowym prowadzenie działu specjalnego produkcji rolnej, uważać się będzie podatnika, który w poprzednim roku w ogóle nie prowadził działu specjalnego produkcji rolnej.

Zaproponowane zmiany pozwolą uniknąć w przyszłości wątpliwości przy wyborze sposobu określania dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej. Jest to o tyle uzasadnione, że na tle aktualnego stanu prawnego w orzecznictwie sądów administracyjnych i doktrynie pojawiły się rozbieżności interpretacyjne dotyczące obowiązku ustalania dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej na podstawie ksiąg rachunkowych, jeżeli przychody za poprzedni rok podatkowy wyniosły w walucie polskiej co najmniej równowartość kwoty określonej w euro w przepisach o rachunkowości (tj. 1.200.000 euro). W sprawie tej Naczelny Sąd Administracyjny podjął uchwałę z dnia 17 stycznia 2011 r., II FPS 2/10. W uchwale tej Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej może

być ustalany na podstawie norm szacunkowych, bez względu na wysokość uzyskanych przychodów, o ile podatnik nie zgłosił zamiaru prowadzenia ksiąg.

Wg danych za 2008 r. 35 479 podatników prowadziło działy specjalne produkcji rolnej. U 35 280 osób dochód do opodatkowania ustalany był na podstawie norm szacunkowych, a pozostałe 199 osób ustalało dochód do opodatkowania na podstawie prowadzonych ksiąg podatkowych (ksiąg rachunkowych - 98 osób, podatkowej księgi przychodów i rozchodów - 101 osób).

Dochody aż 98% podatników ustalających w 2008 r. dochód na podstawie norm szacunkowych nie przekroczyły kwoty 50 000 zł. Średni dochód tej grupy podatników wynosił w 2008 r. zaledwie 6 851 zł. Analiza danych wykazała ponadto, że ok. 59% podatników ustalających dochód na podstawie norm osiągnęło dochód nieprzekraczający kwoty 3 091 zł rocznie, co odpowiada kwocie dochodu niepowodującego obowiązku zapłaty podatku przez podatników opodatkowanych wg skali podatkowej.

W grupie podatników prowadzących księgi:

- 46% podatników uzyskało przychody do wysokości odpowiadającej 150 000 euro,
- 25% podatników uzyskało przychody w przedziale od 150 000 euro do 1 200 000 euro,
- 29% podatników uzyskało przychody w wysokości powyżej 1 200 000 euro.

Prezentowane wyżej wielkości wskazują na to, że podatnicy, którzy ustalają dochód z działów specjalnych produkcji rolnej przy zastosowaniu norm szacunkowych, nie osiągną przychodów na poziomie proponowanych wyżej limitów. Zatem w przypadku tej grupy podatników projektowane rozwiązania, nie spowodują zwiększenia obciążenia podatkiem dochodowym.

Również w przypadku podatników osiągających przychody na poziomie równowartości 1.200.000 euro i wyżej, sytuacja nie ulegnie zmianie. Przepis art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) stanowi, że przepisy ustawy o rachunkowości, stosuje się do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro. Natomiast art.4 ust. 2 tej ustawy stanowi, że zdarzenia, w tym operacje gospodarcze,

ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Z powyższych przepisów wynika zatem, że podmioty, które zobowiązane są do stosowania ustawy o rachunkowości jednocześnie zobowiązane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Jednocześnie, żaden z przepisów powołanej ustawy o rachunkowości nie zwalnia osób prowadzących działy specjalne produkcji rolnej z obowiązku stosowania pełnej księgowości.

Zaproponowane zmiany, są zbieżne z prezentowanym od lat stanowiskiem Ministra Finansów oraz organów podatkowych i skarbowych, że podatnicy obowiązani do prowadzenia ksiąg rachunkowych, dochód do opodatkowania podatkiem PIT z działów specjalnych produkcji rolnej ustalają na podstawie tych ksiąg.

Dlatego też, przyjęto, że proponowane rozwiązania będą neutralne dla dochodów sektora finansów publicznych, w tym dochodów budżetu państwa i dochodów jednostek samorządu terytorialnego, jak i na rynku pracy tworzonym przez tę grupę podatników.

Proponowane zmiany nie wpłyną na koszty funkcjonowania urzędów skarbowych, gdyż nie kreują one nowego źródła przychodów, a co za tym idzie „nowej grupy” podatników. Dochody z działów specjalnych produkcji rolnej od początku obowiązywania ustawy o PIT, tj. od 1992 roku są przedmiotem opodatkowania podatkiem PIT.

Odnosząc się do kwestii urządzeń księgowych, które obowiązani będą prowadzić podatnicy osiągający dochody z działów specjalnych produkcji rolnej, należy wyjaśnić, iż podatnicy, którzy dochód z działów specjalnych produkcji rolnej ustalać będą na podstawie norm szacunkowych dochodu, będą zobowiązani do prowadzenia ewidencji przychodów. Proponowana ewidencja przychodów będzie urządzeniem prostym, zawierającym: liczbę porządkową, datę uzyskania przychodu, numer dowodu na podstawie którego dokonano wpisu, kwotę przychodu (ustalonego tak jak z działalności gospodarczej – art. 14 ustawy o PIT). Prowadzenie jej nie wymaga specjalnych kwalifikacji, pozostaje w zakresie możliwości podatnika, nie będzie zatem generować dodatkowych kosztów.

Podatnicy, którzy osiągną przychody przekraczające 150.000 euro będą obowiązani prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów, która jest uproszczonym urządzeniem księgowym, co nie powinno przyczynić się do zwiększenia kosztów prowadzenia działów.

Natomiast w przypadku podatników, którzy dochód z działów specjalnych produkcji rolnej obowiązani będą ustalać na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych, proponowane zmiany pozostaną neutralne.

